

Motion till riksdagen 2021/22:2702

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)**

Fortsatt utveckling av vård och omsorg i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla vård och omsorg i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska hälso- och sjukvården är ojämlik. Ojämlikheterna är stora och bestående. Att det förhåller sig så har politiska, administrativa och kliniska beslutsfattare på alla nivåer inom hälso- och sjukvården, från regeringen till minsta vårdcentral, känt till i årtionden. Men kraftfulla åtgärder har uteblivit. Sedan 2014 har värdköerna växt sig allt längre. Antalet personer som får vänta mer än 90 dagar på en operation har gått från drygt 15 500 personer till över 33 000 personer och dessutom har pandemin gjort sitt till. Mindre än hälften av alla cancerpatienter får vård i tid. Ett system som tar hänsyn till hela vårdkedjan från förebyggande och till att personer är under behandling är A och O. Antalet barn som väntat längre än 30 dagar på en insats från barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har mer än tredubblats sedan hösten 2014. Belastningen på psykiatri har ökat än mer sedan flyktingkrisen då personer från krigsdrabbade länder är i behov av hjälp och stöd. Detta ska hanteras samtidigt med den ordinarie verksamheten. En tillkommande faktor är att barn och unga inte tidigt får hjälp och stöd. Vi vet att psykisk ohälsa blir kvarvarande om inte personen får hjälp eller kommer under behandling under första året. Vi vet också att unga människor som väl kommit i behandling hos BUP skrivs ut inför lov och hamnar i kön för att komma till behandling när skolan startar igen. Ett sådant förfaringsätt leder till att personer aldrig blir färdigbehandlade.

Vården i Sverige är alldeles för sjukhustung. Den nära vården är inte tillräckligt tillgänglig och utbyggd. Det medför att barnfamiljer och äldre tvingas sitta och vänta på akutmottagningen. Det finns en rad förändringar som måste till för att vår svenska vård och omsorg ska fortsätta att utvecklas. Nu i anslutning till att pandemin klingar av och

vi går tillbaka till ”normalläge” finns alla möjligheter att bygga vidare på att befolkningen inte ska ta sig till akutmottagningen för åkommor som kan hanteras i hemmet alternativt med besök i primärvården.

Sverige behöver alla sina vårdformer och inte minst i glesbygd finns det privata alternativ där det offentliga har lämnat. Det är viktigt att alla kan fortsätta verka och att den s.k. vårdmomsen inte snedvrider vård- och omsorgssektorn.

Att arbeta smartare inom vårdsektorn är av godo och i det ligger att titta på alla delar från utbildning till karriärmöjligheter kopplat till arbetsinnehåll och hur arbetet genomförs. Goda exempel runt om i landet bör få stå som lärande exempel.

Vi lever ett allt mer aktivt liv, och vi lever längre och är friskare. Ett fenomen som vi kallar ”sandwichkvinnan” har uppstått, vilket innebär att kvinnan (oftast) har både sin egen familj, barn, barnbarn och föräldrar att ta hand om. Vi ser därför möjlighet att inrätta VAF, vård av förälder, så att man vid ett fåtal tillfällen per år kan följa med sin förälder till t.ex. tandläkaren, läkaren eller optikern. Detta ska jämföras med den palliativa ersättning som idag finns för vård av närstående. Ytterligare en åtgärd som vi ser ett stort behov av är att stärka vårdkedjan mellan mödravård, förlossningsvård och eftervård. Det ger ökad trygghet för de blivande föräldrarna och minskar oro och stress.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Alexandra Anstrell (M)

Ann-Britt Åsebol (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)